

2. Bevezetés

Nem pedagógusi pályán kezdtem el dolgozni, de mégis közel kerültem a pedagógiához. Előző munkahelyeim közül a makói Úttörőház módszertani előadójaként, majd a kiszombori Ady Endre Művelődési Ház népművelőjeként feladatkörömbe tartozott az általános iskolai korosztály számára is programok szervezése, foglalkozások megtartása. Nagyon szerettem, igen változatos volt, kedveltem a szervezői munkát és sok emberrel találkozhattam. A pályára azonban a földrajz hozott, ugyanis a **szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán, földrajz-népművelés szakon** szereztem diplomát. Egyértelmű volt a szakválasztásom, hiszen földrajzból jelesre érettségiztem, amely már akkor is a kedvenc tantárgyaim közé tartozott. A váltást 1984 hozta meg, amikor Magyarcsanádon az általános iskolában napközis nevelőként bekerültem az iskola belső világába, belekóstolhattam a tanítás ízébe. Jó tanulói időszak volt, akadt néhány nehezen nevelhető gyerek a csoportomban, megnyerésük igazi kihívás volt. Ebben sokat segített a másik kedvencem a labdarúgás. Aktív labdarúgóként nem okozott problémát, hogy beálljak közéjük focizni, ezzel megvolt a kapocs és tudtam ösztönözni is őket a délutáni tanulásra. Nem szakosként tanítottam kémiát, ami így még alaposabb felkészülést igényelt az órákra. Rendszeresen meglátogatott a szakfelügyelő, aki segítőkészen sok jó tanáccsal látott el, jobban ráéreztem a hatékonyabb megoldásokra.

1988. augusztus 01-től kezdtem tanítani a mai munkahelyemen, ahol igazgatóhelyettesként alkalmaztak. A földrajz tanítása mellett a feladatkörömbe tartozott az iskolai rendezvények szervezése és az újonnan átadott Tornacsarnok irányítása, amely községi feladatokat is ellátott. Jól tudtam kamatoztatni a népművelői tapasztalataimat. Néhány rendezvényünk azóta már nagy hagyománynak örvend, mint például a Karácsonyi műsor, a Dózsa-gála, Dózsa-kupa mini foci torna, Dózsa-vágta, Iskolabál, Trapp-nap . A Dózsa-kupa horgászversenyt egyéni kezdeményezésemre 2006-ban került először megrendezésre, amely kistérségi versennyé nőtte ki magát. Községünk az első 10 évben résztvevője volt a Kihívás Napja országos rendezvénynek, melynek helyi főszervezője voltam.

Sikerként könyveltem el hivatásomban, hogy az egyik 7. osztályos tanulóm megyei földrajz versenyen 5. helyezést ért el. Több tanítványom eljutott a Hermann Ottó Természettudományi verseny országos döntőjébe, egy kislány bekerült a bűvös első ötbe több száz induló közül.

Szükségét éreztem annak, hogy más területeken is képezsem magam, bővíljenek ismereteim.

Előbb a **szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán a technika szakot (1993)**, majd **Testnevelési Egyetem labdarúgó edzői és sportszervező (menedzser) szakát (1994)** végeztem el. A technika szak végzése során kezdtem el megismerkedni a számítógép világával. Az edzői képesítés pedig lehetőséget adott rá, hogy ezen a területen is tevékenykedjek. A kiszombori felnőtt csapatot 10 évig irányítottam, az iskolai csoportoknak pedig immár 28 éve tartok foglalkozásokat. A Diákolimpiákon többször bejutottunk a megyei döntőbe. A Nike-kupa 2001. évi sorozatában a községek kategóriájában országos első helyet értünk el.

Az igazgatóhelyettesek száma előbb átszervezés, majd a gyereklétszám alakulása miatt csökkent, több éven át egyedüli helyettesként dolgoztam. Az utóbbi két évben a törvényi lehetőségnek köszönhetően újra ketten osztozunk az igazgatóhelyettesi feladatokon. Mindketten ismerjük saját erősségünket, így nem esett nehezünkre elosztani a munkát.

Nagyon jó döntésnek bizonyult a **Szegedi Tudományegyetem közoktatási vezető szakának** elvégzése (2001). Olyan ismeretekhez jutottam, ami céltudatosabbá, megalapozottabbá tette munkámat. Az igazgatóválasztások előkészítésében, lebonyolításában, a különböző pályázatok megírásában /TAMOP 3.1.5, melynek fenntartási időszaka még most is tart/, projektmenedzseri feladatok ellátásában, nagyban tudtam hasznosítani az ott szerzett elméleti tudásomat. Munkám mellett néhány évig tanítottam felnőtteket is a Budakalász Gimnáziumban, s ez szükségessé tette, hogy földrajzzal kapcsolatos ismereteimet frissítsem, a követelményeknek minél jobban megfeleljek, ezért elkezdtem tanulmányaimat a **Pécsi Tudományegyetem földrajz szakán (2004)**.

Tapasztaljuk, hogy a mai világban az ismeretek bővülnek, a politikai, gazdasági, társadalmi viszonyok folyamatos változásban vannak. A pedagógusok szakmai tudását, tájékozottságát, naprakészségét folyamatosan szükséges bővíteni, megújítani. Ezért kell nekem is állandóan tájékozódni, új módszereket, innovatív eljárásokat elsajátítani. A tantestületnek olyan továbbképzéseket szerveztünk, amelyben megtudhatták mi a *projekt módszer, kooperatív munka, agressziókezelés, konfliktusok megoldási módjai* stb. Ezekben a tréningeken én is részt vettem, melynek az volt a célja, hogy magam is lépést tartsak új projektekkel, és kipróbáljam azok hatékonyságát. Hasonló okok motiváltak, mikor megismerkedtem a Mentor(h)áló programmal. Segítségével részt vettem olyan felmérésben, mely az intézményben működő

emberi és szakmai munka hatékonyságát mérte fel és értékelte. Közreműködtem az intézmény arculati stratégiájának újra fogalmazásában, rövid – közép – és hosszútávú tervének elkészítésében. A Hejőkeresztúrról elinduló KIP módszer azt mutatta meg számomra, mennyire fontos a tanításban a tervszerűség, a hatékony módszerek pontos megválasztása, a következetesség és a felelősség vállalás minőségi a munkánkért. A szakmai és a pedagógiai tevékenység szerves egységet képez, s csak akkor lehetünk jó pedagógusok, ha a szakmai és az emberi tulajdonságaink stabil alapokon harmóniában működnek.

„Hiába él, aki nem használ” – használni csak az tud, aki a legjobbat tudja nyújtani. Én is ezt vallom.

3. Szakmai helyzetelemzésre épülő vezetői elképzelések

Igazgatóhelyettesként a vezető pályázatát megismertem, célkitűzéseit és az abból adódó feladatokat a tantestület szakmai támogatásával megvalósíthatónak, az intézmény számára értékesnek, hatékonynak találok.

Igazgatóhelyettesi feladatkörömbé a napi teendők ellátása mellett az alábbi tevékenységek tartoznak:

- statisztikai jelentés készítése
- tantárgyfelosztás elkészítése, módosítása
- országos mérések előkészítése, lebonyolítása
- órarendkészítés
- elektronikus napló kezelése, helyettesítések kijelölése
- iskolai rendezvények előkészítése, segítség a lebonyolításban
- kapcsolattartás partner intézményekkel
- Intézményi Bozsik-program koordinálása
- pályázatok előkészítése
- iskolai és kistérségi versenyek lebonyolítása
- óralátogatások, elemzések
- pályakezdő kollégák segítése

Az elmúlt években új feladatként jelent meg:

- minősítési rendszer
- tanfelügyeleti rendszer
- önértékelés

A jogszabályok folyamatosan változnak, ezért fontos elvárás a naprakészség, tudatosság és a partnerekkel történő megfelelő kommunikáció, információ átadás.

3.1. Személyi feltételek

A tantestület létszáma 37 fő, ebből férfi 6 fő. Éves szerződéssel 9 fő rendelkezik, közülük 5 pályakezdő. Intézményünk szakos ellátottsága 100%-os, annak ellenére is, hogy mindig van két-három kismama. Helyettesítésüket eddig még mindig sikerült megoldani. A nevelőtestület életkor szerinti összetétele változatos. A nagy tapasztalattal rendelkező 40-50-es korosztály mellett megtalálható a dinamikus 30-as, és jelen vannak a pályakezdők is. A korkülönbség nem befolyásolja a jó munkakapcsolatot, baráti légkört. A hit- és erkölcs tananyagból a szülők kérésének megfelelően katolikus és református hitoktatók is tartanak órákat. Nagyon jó a kapcsolat, együttműködők az órarend összeállításában. A pályakezdők munkáját mentor tanárok segítik, és mivel többségük érettségi tantárgyakat tanít, ezért fontos a módszertani segítségnyújtás. **Erre a pedagógiai délutánokon teremtünk lehetőséget, ahol tapintatos, szűk körben beszéljük meg a tanítás közben előforduló megoldatlan szituációkat, eseteket.** Tisztelem a tantestületen belüli baráti köröket, de fontosnak tartom a homogenitást, az egységességet a mindenki számára kötelező elvárások teljesítése érdekében.

A munkaterv és az órarend összeállításakor, a helyettesítések kijelölésekor törekszem figyelembe venni az egyenletes terhelést. A feladatokat lehetőség szerint arányosan próbáljuk szétosztani. Mindenki vállaljon részt a közös feladatokból, vegye ki részét a munkából, a sikerből vagy a kudarcból egyaránt.

Iskolánkban *négy munkaközösség*, két alsó és két felső tagozatos működik. Mindegyiknek megvan a saját feladata, amit nagy szakértelemmel végeznek is a kollégák. Az utóbbi időben egyre nyilvánvalóbb, hogy több közös gondunk és ebből adódóan feladatunk is van, mint azt eddig gondoltuk. Az alapokat és a ráépülő folytatást össze kell hangolnunk, hogy ne legyen zökkenő a két tagozat átmenete közben. A szakmai konzultáció mellett nagy szerepet kell szánni a pedagógiai elvárásoknak és módszertannak, hiszen az agresszió egyre lejjebb szivárog az alsós évfolyamok mindegyikébe.

Munkánkat egyre jobban megnehezíti, hogy a kollégák közel harmada ingázik Szegedről. Napi kb. két óra csak az utazással telik s utána a nyolcórás iskolai munka (lyukas órák miatt sokszor előfordul) következik. Élőhely szempontjából heterogén a tantestület, amelynek egy része évről-évre cserélődik, ez nagy felelősséget ró a vezetésre és minden dolgozóra, az egységesség törekvésben.

A művészeti iskola gitár, zongora, fa- és rézfúvós, képzőművész és néptánc tanszakain 7 pedagógus tart foglalkozásokat.

A technikai állományunk 9 főből áll. Iskolatitkár és egy adminisztrátor segíti a közvetlen munkánkat. A 4 főállású takarítót 3 határozott idejű közfoglalkoztatott segíti a takarításban, az iskola környezetének a gondozásában. A konyhai alkalmazott munkáját is segíti egy félállású közfoglalkoztatott. A karbantartó informatikai ismereteinek nagy hasznát vesszük a technikai eszközök beüzemelésében és működtetésében.

Az iskola épületeinek nagy kihasználtsága miatt a folyamatos tisztántartás nagy szervezethez igényel a technikai személyzettől.

Iskolánk szervezeti felépítése:

Forrás: Szabóné Vígh Erzsébet, Igazgatói pályázat 2016.

3.2. Tárgyi feltételek

Az iskola épületei az utóbbi 10 évben teljes felújításon estek át. Állapotukat sikerült nagyon jól megőrizni. A két telephely környezete szép, rendezett. A parkosított, nyitott előkertek rendszeres ápolást igényelnek. Szeretnénk a Móricz utcai iskola udvarán az Oláh Veronika Alapítvány támogatásával egy pergolát építeni, amely alkalmas lenne szabadtéri órák, foglalkozások megtartására. Az Óbébai utcai iskola udvaráról is hiányzik egy olyan rész, ahol a gyerekek le tudnak ülni.

Rendelkezünk azokkal a tárgyi feltételekkel, amelyek az alapfeladatok ellátásához nélkülözhetetlenek, bár van pótolni való, pl.: táblai körző, stb.

Tantermeink felszereltsége megfelelő, az osztályok többségében új székek vannak. A padok főként a nagyiskolában szorulnak cserére.

A tornacsarnok, a tornaszoba és a tekepálya a mindennapos testnevelés korszerű körülményeit szinte teljesen biztosítani tudja, de a sporteszközök folyamatos pótlása feltétlen szükséges. A futópálya állapota az elmúlt évtizedek alatt annyira leromlott, hogy használata veszélyessé vált. Pályázatot nyújtottunk be a felújítására, melynek elbírálása még nem történt meg.

Fenntartói pályázat útján az Óbébai utcai informatikai laborunk minden számítógépét újra cserélhettük, így tanulóink korszerű gépeket használhatnak. A pedagógusok számára szükséges lenne néhány munkaállomás kialakítása.

Az iskolánk 9 interaktív táblával rendelkezik, két tanteremben pedig laptop és projektor látja el majdnem ugyanazt a funkciót. Ezt, a jóval olcsóbb megoldást jó lenne még több helyen alkalmazni, segítve a digitális tananyagok használatát. Egyre gyakoribb az interaktív táblák projektorainak a meghibásodása, melyek javítási ideje gyakran hosszú. Így nagyon hiányoznak a mindennapok során.

Fontos feladatombnak tekintem az állagmegóvást, rendszeresen körbejárjuk az épületeket, hogy a felmerülő hibákat minél hamarabb ki tudjuk javítani. Szükségét érzem a Móricz utcai épület külső karbantartását (festés, lábazatjavítás, galambvédelem) elvégezni.

3.3. Partnerkapcsolatok

Munkakultúránkat nyitott nevelési-oktatási környezet jellemzi. Partnerközpontú működésre törekszünk. Iskolai programjainkba bevonjuk mind a szülőket, mind a helyi közösség tagjait. A szülők szerepe, helye az iskolai oktató, nevelő munka során meghatározó, elengedhetetlen feltétele a megfelelő, hatékony működésnek. A kölcsönös tisztelet, a megfelelő kommunikáció, a korrekt tájékoztatás fontos feltétele a partneri kapcsolatok kialakításában. Ennek érdekében számos együttműködési lehetőségeket alakítottunk ki az évek folyamán.

A kapcsolattartás formái: szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt órák, facebook csoport, e-napló. Az SZMK munkájára az osztályfőnökök és az iskolavezetés is bármikor számíthat.

Nagyon sokat köszönhetünk iskolánk alapítványainak, melyek rendszeresen támogatják a versenyeinket, jutalmazzák a tanulókat, segítenek a fejlesztésekben, elképzeléseink megvalósításában.

Ebben a tanévben megszűnt az Iskolaszék, melynek feladatkörét az Intézményi Tanács viszi tovább. Napi kapcsolatban a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Makói Tankerületével állunk, akivel korrekt, bizalmon alapuló együttműködés alakult ki az eltelt idő folyamán.

Kiszombor Nagyközség Önkormányzatától a felújítási munkák során kapunk segítséget.

A hosszú évek alatt a Kiszombori Mikrotérségi Karátson Emília Napköziotthonos Óvodával szinte egész éven át tartó a kapcsolatunk. Közös óvoda-iskola átmenetet segítő programot dolgoztunk ki a gyermekek számára /alsós évfolyamok látogatása, tanítónők látogatása az óvodában, közös szülői értekezlet, iskolai nyílt nap, sportcsarnokban tartott óvodai testnevelés, illetve ovifoci. Több közösen szervezett iskolai és községi rendezvényen már hagyomány, hogy együtt vesz részt a két intézmény. Közös sport versenyek, néptánc bemutatók helyszíne az iskolai Sportcsarnok.

A hit- és erkölcstan bevezetésével még szorosabbá vált az egyházakkal a kapcsolatunk.

Sok intézménnyel, szervezettel tartjuk a kapcsolatot, szervezünk közös rendezvényeket, segítjük egymás munkáját:

Védőnői és családsegítő szolgálat

Makói Rendőrkapitányság

Makói Hivatásos Tűzoltók-parancsnokság

Országos Mentőszolgálat Makói Mentőállomás

Kiss Mária Hortenzia Honismereti Kör

Kiszombori Községi Sportkör

Kiszombori Sporthorgász Egyesület

Ady Endre Művelődési Ház

Községi Könyvtár

Kiszombori Polgárőrség

Kiszombori Roma Nemzetiségi Önkormányzat

3.4. Tanulólétszám

A tanulóink száma a tanév végén 323 fő, amely a korábbi években jelentősen, az utóbbiakban pedig alig észrevehetően fogyott. Most elértünk arra a pontra, hogy a tanulói létszám alakulása a következő tanévben azt eredményezi, hogy csak egy első osztályt tudunk indítani. Hátránya a településre nézve sem mellékes. A „Nyitott kapuk” óvoda-iskola átmenetet segítő programmal próbáljuk a gyereklétszámot megőrizni.

Az SNI-s és BTMN-es tanulók számának a növekedése (21%) miatt nagy szükségünk van gyógypedagógusunk segítő munkájára.

A második félévben két tanuló magántanuló lett, számukra heti 10 óra felkészülést biztosítottunk

4. Szakmai feladatok, az oktató-nevelő munka fejlesztése

Nevelő-oktató munkánk eredményeinek követéséhez, vizsgálatához nagy segítséget nyújt az e-napló. Szülő, tanuló és pedagógus folyamatosan nyomom követheti az eredményeket.

Munkánk eredményességét a beiskolázás és a tanulmányi átlagok mellett a *kompetenciamérés eredményei* mutatják meg. Az elmúlt években e területen szerencsére az állandóság jellemző. A kezdeti gyengébb teljesítmény arra sarkallt bennünket, hogy év közben is, a tananyag feldolgozásához alkalmazzunk olyan feladatokat, amelyekkel a májusi felmérésben találkozhatnak a gyerekek. A gyakorlás meghozta gyümölcsét, a szövegértés és matematika területén mindkét évfolyamon az országos átlag körüli eredményeket sikerül tartanunk évek óta.

Továbbtanulási mutatónk szembetűnő változáson ment keresztül az utóbbi 10 évben. A kétezres évek elején gimnáziumba közel annyian tanultak tovább, mint szakközépiskolába. A

gyerekek diplomát szerettek volna szerezni, ebben látták a biztos megélhetés zálogát, s ezért próbálkoztak ezekkel az iskola fokozatokkal olyanok is, akiknek nem volt meg hozzá a megfelelő felkészültségük, tudásbázisuk. A munkaerő piaci változások az utóbbi 5 évben alapjaiban formálták át a kereseti lehetőségeket, s ezt az iskolák is próbálták követni. A szakképzés választéka bővült, a szakközépiskolákban szerzett végzettség kelendőbb lett, a gimnáziumi érettségi szerényebb eredménye nem biztos, hogy elegendő volt a felsőoktatási intézménybe való bejutáshoz. Míg a megyeszékhelyek és a fővárosban tanulók közel fele gimnáziumban tanul tovább a nívó csoportos oktatásnak köszönhetően, iskolánkban kevesebben választják ezt az iskolafokozatot, de aki erre vállalkozik, az utókövetés tanulsága szerint megállja a helyét. A szakközépiskolákba és a szakgimnáziumokba közel azonos számban jelentkeznek tanítványaink az évfolyam képességeinek, felkészültségének függvényében. Legfontosabb feladatunk, hogy szilárd alapok biztosítása mellett mindenkit a neki megfelelő iskolafokozat felé irányítsunk, hogy azt sikeresen elvégezze.

A tananyag növekedtével fogy a segíteni tudó szülők száma, ezért fontos, hogy segítsünk a családoknak ez irányban is. A *délutáni foglalkozások* számtalan lehetőséget nyújtanak a tanulás segítésére. A tanulószobát tekintjük a bázisnak, melyről a gyerekek egyéni vagy szaktárgyi fejlesztésekre mehetnek el. A tanulás eredményessége attól függ, ki, milyen sikeresen tudja elsajátítani és reprodukálni, alkalmazni a tanultakat. A délutáni foglalkozások bármelyike és a pedagógusok segítsége sokat tud lendíteni ebben. A legfontosabb, hogy mindenki ki tudja aknázni saját képességeit, felismerje erősségeit, amire a jövőjét tervezni fogja.

Fontos, hogy az eddig elért eredményeket megtartsuk, és lehetőség szerint javítsuk.

A fentiek mellett el kell érünk, hogy legyenek nyitottak a gyerekek a társadalmi problémákra. Készítsük fel őket a pályaválasztásra, olyan alpműveltséget, képzettséget kapjanak, amellyel érvényesülni tudnak a mindennapi életben.

Fontos, hogy mindeközben a szülő igényes környezetben, nyugodt, szeretetteljes légkörben tudhassa gyerekét.

Iskolánk erősségének tartom:

- szaktárgyi rendszerben angol és informatikai ismeretek az alsó tagozaton
- iskolaotthon az alsó tagozaton
- szaktárgyi csoportbontás alsó tagozaton
- csoportbontás felső tagozaton (angol, matematika, magyar)
- tanulmányi- és sportversenyek eredményei
- színvonalas iskolai rendezvények
- Határtalanul program
- szép, esztétikus környezet
- együttműködő tantestület
- nyári napközi – segítség a családoknak
- rugalmas szakköri lehetőségek
- művészeti iskolai képzés

- innovatív gondolkodás a tantestületben

A tanítás-tanulás folyamatának eredményessége:

- kompetenciamérés eredményeinek megőrzése
- továbbtanulási mutatók megtartása
- a tanulmányi eredmények javulása
- a bukásmentesség elérése

Amiben van lehetőségünk a fejlődésre:

- élni a tanári szabadsággal
- a tanulói agresszió csökkentése
- délutáni foglalkozások bővítése
- angol csoportbontás a 4. évfolyamon
- alsó és felső tagozatos munkaközösségek integrációja, az átmenet és a követelményeik összehangolása
- egyéni fejlesztő foglalkozások tapasztalatainak kihasználása
- a testnevelés órák tananyagának gazdagítása (úszás, judo, teke, néptánc)
- Ökoiskola cím elnyerésének kihasználása pályázatoknál

A fentiek megvalósulásához kiemelt feladat(om)nak tekintem:

- az intézményvezető tevékenységeinek segítése
- a feladatköröm maradéktalan teljesítését
- együttműködést és megfelelő munkakapcsolat kialakítását igazgatóhelyettes társammal
- a jó munkahelyi légkör megteremtését
- régi és új értékek megőrzését
- tantestületi együtt gondolkodást, közös tenni akarást
- pedagógusok szakmai fejlődésének segítését
- munkatervi feladatok pontos meghatározását
- az iskolánk arculatának megjelenítését
- az iskolai szabályok betartását
- versenyeken való eredményes szereplést
- színvonalas szabadidős programok szervezését
- hatékonyabb tehetséggondozást
- egyéni bánásmód megteremtését
- esélyegyenlőség biztosítását (felzárkóztatás, tehetséggondozás)
- szülők, diákok, pedagógusok ötleteinek, kéréseinek figyelembe vétele

Iskolánk kitörési pontja lehet a szaktárgyi felkészítőkre, a csoportbontásokra és az egyéni felkészítő foglalkozásokra épülő tehetséggondozás, versenyeztetés, nem elhanyagolva a felzárkóztatást.

5. Összegzés

A hosszú évek során szerzett tapasztalatok, elhivatottságom a pálya iránt ösztönzött arra, hogy megpályázzam az igazgatóhelyettesi beosztást. A pályán eltöltött idő megtanított a konfliktusok kezelésére, a folyamatos megújulásra, a rugalmasságra. Úgy érzem, képes vagyok másokkal együttműködve segíteni a vezető munkáját.